

Complexnummer: 524206

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Complexnaam

De Boom

Aantal complexonderdelen

8

Monumentnummers van complexonderdelen

518698, 518699, 524207, 524208, 524209, 524210, 524211, 524212

Woonplaats

Leusden

Gemeente

Leusden

Provincie

Utrecht

Locatie van het hoofdobject

Arnhemseweg 107, 3832 GK te Leusden

Complexomschrijving

Inleiding complex

De HISTORISCHE BUITENPLAATS De Boom gelegen aan de Arnhemseweg is in 1878-1879 gesticht door A.J. de Beaufort (1855-1929) op een stuk grond dat hij deels door vererving en deels door koop verworven had. De buitenplaats maakt deel uit van een landgoed dat onder zijn beheer zou uitgroeien tot een circa 900 hectare groot gebied met 30 boerderijen en 40 woningen. Een groot deel van deze boerderijen en woningen is aan de Arnhemseweg en de Leusbroekerweg gesitueerd. Het landgoed ligt binnen een reeks landgoederen langs de Heiligenbergerbeek en grenst aan de landgoederen Den Treek en Geerestein. De naam De Boom is mogelijk afgeleid van een boerderij met die naam, die ten zuiden van de Heiligenbergerbeek (voorheen Lunterse beek geheten) heeft gestaan. De naam werd ook eer aangedaan door een enorme boom bij de toegangsbrug naar het huis, waarop allerlei aankondigingen en bekendmakingen werden aangeplakt. De Boom was hierdoor een begrip bij de bevolking geworden.

Het terrein waarop het huis werd gebouwd, was een moerassig gebied waar de Heiligenbergerbeek met enige kronkelingen doorheen stroomde. In de winter trad de beek vaak buiten zijn oevers. Er werden verhogingen (beekwallen) gemaakt langs de beek om dit te voorkomen. In de jaren 1879-1881 verzezen er op het terrein behalve het herenhuis ook een oranjerie, tuinmanswoning, ommuurde moestuin en diverse schuren. Vlakbij het hoofdgebouw werd een fazantenren in de vorm van een tuinprieel geplaatst. Aan de overzijde van de Arnhemseweg (thans grondgebied van de gemeente Woudenberg) werden tegenover het hoofdgebouw een koetshuis en een jachthuis gebouwd. Vanaf de Arnhemseweg gaf een ijzeren brug over de beek tussen twee witgeschilderde hekpalen toegang tot het park. Deze brug is in de Tweede Wereldoorlog opgeblazen en later vervangen door een dam met duiker, voorzien van een bakstenen

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

balustrade. Aan de noordzijde van het park werd aan de Leusbroekerweg een smeedijzeren toegangshek tussen natuurstenen hekpalen geplaatst. Dit mogelijk laat achttiende-eeuwse hekwerk was afkomstig van het huis De Briellaerd aan de Achterveldseweg in Barneveld, dat omstreeks 1880 gesloopt werd. Rond het huis werd een park in Engelse landschapsstijl aangelegd. Het is onbekend wie het witgepleisterde herenhuis in eclectische stijl heeft ontworpen. In 1912 is in dezelfde stijl door de architect H.W. Hanrath het huis aan de achterzijde uitgebreid met een drielaags vleugel in overeenstemming met de drielaags middenpartij aan de voorzijde. De uitvoering van het werk was in handen van bouwkundige A. Pothoven uit Leusden. De vleugel kwam op de plaats van de reeds bestaande bijkeuken met overdekte plaats. Na het overlijden van A.J. de Beaufort in 1929 werd het landgoed De Boom eigendom van zijn dochter mej. A.(Annie) A. de Beaufort. Zij stelde het huis open voor rustbehoevende diaconessen. In de hal bevindt zich als herinnering hieraan een bronzen plaquette met het opschrift: "24 juli 1960 - 1 Petrus 4:9 - Weest gastvrij jegens elkander. Uit dankbare erkentelijkheid voor de gastvrijheid aan onze herstellende zusters bewezen. Bond der Nederlandse diaconessenhuizen". Om te voorkomen dat na haar overlijden het landgoed zou versnipperen heeft mej. A.A. de Beaufort in 1948 Stichting De Boom in het leven geroepen. In 1960 is bij schenkingsacte alle bezit met uitzondering van het hoofdgebouw aan de stichting overgedragen. Na het overlijden van mej. A.A. de Beaufort in 1975 is ook het huis in de exploitatie van de stichting opgenomen. In 1984 en 1997 is onder leiding van architect J. de Jong het huis gerestaureerd en hebben interne verbouwingen plaatsgevonden, waarbij het gebouw aangepast is voor de huidige kantoorbestemming. Een serre tegen de linkerzijgevel is verwijderd.

De tuinmanswoning bij de moestuin is verbouwd en is geen eigendom van de Stichting De Boom meer. Het koetshuis en het jachthuis aan de overzijde van de Arnhemseweg op het grondgebied van de gemeente Woudenberg [Geeresteinselaan 81 en 79 te Woudenberg] zijn respectievelijk in 1993 en 1994 gerestaureerd en verbouwd.

Omschrijving complex

De historische buitenplaats De Boom is een onderdeel van een groter landgoed, dat zich uitstrekt over twee gemeenten (Leusden en Woudenberg). Het landgoed beslaat een circa 900 hectare groot gebied met 30 boerderijen en 40 woonhuizen, waarvan een groot deel gesitueerd is langs de Arnhemseweg en de Leusbroekerweg. Het zuidelijk deel bevat een landschappelijk aangelegd parkbos met uitlopers in noordelijke richting. Het noordelijk deel heeft een meer open karakter met bouwland en weidegrond. Het complex omvat de volgende complexonderdelen: 1. historische park- en tuinaanleg (grondgebied Leusden en Woudenberg) 2. hoofdhuis (grondgebied Leusden) 3. dierenverblijf (grondgebied Leusden) 4. Oranjerie (grondgebied Leusden) 5. bakstenen wagenschuur (grondgebied Leusden) 6. toegangshek (grondgebied Leusden) 7. koetshuis (grondgebied Woudenberg) 8. jachthuis (grondgebied Woudenberg)

Binnen het parkbos aan de zuidzijde bevinden zich het hoofdhuis met direct daarachter het dierenverblijf. De ingang aan de Arnhemseweg, gemarkeerd door twee gepleisterde hekpalen, bevindt zich ten zuidwesten van het hoofdhuis. Via een dam met gemetselde balustraden en duiker in de Heiligenbergerbeek loopt de oprijlaan met een bocht in oostelijke richting naar het hoofdhuis. Een aftakking van de oprijlaan in westelijke richting leidt naar de in het zuidwestelijk deel van het parkbos gelegen oranjerie en wagenschuur nabij het restant van de gedeeltelijk nog ommuurde, voormalige moestuin. De houten schuur ten noorden van de moestuin en voormalige tuinmanswoning vallen buiten de bescherming. Langs de houten schuur loopt in noordelijke richting een rechte laan naar de ingang aan de Leusbroekerweg, gemarkeerd door een ijzeren toegangshek met natuurstenen hekpalen. Aan de overzijde van de Arnhemseweg bevinden zich tegenover de ingang aan de zuidzijde het koetshuis en het jachthuis (op het grondgebied van de gemeente Woudenberg).

Waardering

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Het complex is van algemeen belang vanwege de cultuur-, architectuur- en tuinstijlhistorische waarde als gaaf voorbeeld van een laatnegentiende-eeuwse buitenplaats, alsmede van belang vanwege de ontwikkelingsgeschiedenis. Voorts is het van belang vanwege de ensemblewaarde door de ruimtelijke en functionele samenhang van het hoofdgebouw en de overige karakteristieke complexonderdelen, gesitueerd binnen een landschappelijk aangelegd parkbos. Tenslotte vanwege de samenhang met aangrenzende landgoederen Den Treek en Geerestein en een reeks landgoederen langs de Heiligenbergerbeek.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 518698

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	24 december 2001
Kadaster deel/nr	82631/7

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Woudenberg	Woudenberg	Utrecht

<i>Locatiennaam</i>	<i>Locatieomschrijving</i>
Woudenberg	

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Woudenberg	G			47

*Omschrijving***

Inleiding

JACHTHUIS uit 1878/1879 in de stijl van het Eclecticisme, onderdeel van het in de gemeenten Leusden en Woudenberg gelegen complex historische buitenplaats De Boom uit diezelfde stichtingsperiode. De tegeltableau's in de jachtkamer verwijzen naar deze buitenplaats, de omringende buitenplaatsen zoals de Treek en de omgeving, zoals de Heiligenberg en de boerderij met legendarische boom waarnaar de buitenplaats vernoemd is.

Het hoofdgebouw van De Boom bevindt zich ten noorden van de Geerensteinselaan, het koetshuis en het jachthuis liggen ten zuiden van deze laan. Het met de nokrichting haaks op de laan gelegen jachthuis ligt ten zuidwesten van het hoofdgebouw en ten zuidoosten van het koetshuis van De Boom.

In 1994 vond in opdracht van de Stichting de Boom een grootscheepse restauratie en verbouwing tot kantoor onder leiding van architect J. de Jong plaats, waaraan de gedenksteen bij de ingang herinnert.

Omschrijving

Het vrijstaande jachthuis is in schoonmetselwerk in kruisverband met knipvoeg vanuit een rechthoekige plattegrond opgetrokken. Het bestaat uit één bouwlaag met een mansardekap gedekt met gesmoorde kruispannen. Aan de oostzijde bevindt zich een veranda op rechthoekige plattegrond met een lessenaarsdak, eveneens gedekt met gesmoorde kruispannen. De langsgevels zijn afgesloten met uitgemetselde blokkijst en gootklossen. De segmentboogvormige vensters bevatten houten roedenverdeelde ramen en hebben hardstenen lekdorpels.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

De asymmetrische gevel aan de Geerensteinselaan (noordzijde) bevat rechts (op de noordwesthoek) een inpandig portiek. Het portiek in de vorm van een overhoeks geplaatste gestucte spitsboog rust op twee kolommen in schoonmetselwerk. De kolommen zijn voorzien van kunststenen sokkels en kapitelen. Links in het portiek bevindt zich de hardstenen gedenksteen met de tekst: "renovatie jachthuis Jhr. Ir. C.C.Th. de Beaufort Oud voorzitter Stichting 'De Boom' juni 1994". De entree is voorzien van een houten strokendeur met kraaldelen en een negenruits bovenlicht. Links bevinden zich twee hooggeplaatste, rondboogvormige vensters onder anderhalve strek, waarin vaste ramen geplaatst zijn. De van glas-in-lood voorziene ramen bestaan uit drie delen, die door rondboogvormige roeden onderverdeeld zijn. Boven in de gevel bevindt zich een venster waarin een zesruits stolpraam met tweeruits bovenlicht geplaatst is. De asymmetrische oostgevel bevat in totaal zes segmentboogvormige gevelopeningen. Geheel links bevinden zich twee dubbele tuindeuren onder anderhalve strek, geflankeerd door getoogde, houten luiken met panelen. De deuren hebben zes ruiten, onderpanelen en een twaalfruits bovenlicht. Rechts daarvan bevinden zich twee zesruits stolpramen met twaalfruits bovenlicht. Ter plaatse van de veranda bevinden zich twee openslaande deuren met ruiten en panelen en bovenlichten. De op de kopse zijden met glas en panelen dichtgezette veranda heeft een constructie van rijk gesneden houten zuilen op hoge sokkels met decoratieve kapitelen en korbelen. Rondom loopt een door roeden verdeelde glasstrook. De zuidgevel is grotendeels blind. Links bevindt zich een nieuw venster. Boven in de gevel bevindt zich een venster als in de noordgevel. De asymmetrische westgevel bevat zes hooggeplaatste vensters onder strek met zesruits ramen. Onder het derde raam van rechts bevindt zich een entree.

In het interieur is met name de gang en de jachtkamer van belang. De gang heeft een polychrome mozaïektegelvloer en een lambrizing bestaande uit een keramische mangaankleurige plint, witjes en houten lijsten waartussen tegels met mangaankleurige voorstellingen. De entree's naar de jachtkamer zijn voorzien van houten omlijstingen in de stijl van het neo-classicisme. De jachtkamer is volledig voorzien van een eikenhouten betimmering en casettenplafond, die in opzet klassicistisch en in detaillering neogotisch zijn. Rondboogvormige deuren en wandbetimmeringen met rondboogmotieven zijn voorzien van vier- en driepassen, bladmotieven en briefpanelen. In het rijke snijwerk zijn onder meer koppen uitgewerkt. In de wandpanelen zijn mangaankleurige tegeltableaus verwerkt met voorstellingen van de jacht en buitenplaatsen. Er zijn de volgende teksten aangebracht: "Alle boomen schijnen dwergen/ Bij 't geboomte van Den Treek." en "Ik loof dit landprieel/ op 't ruyfchen van de beken/ Ik loof den Heiligen berg/ den Duytfchen Helikon." De schoorsteen is uitgevoerd met ijzeren zuilen, zandstenen posten en wandbetegeling. Op de mantel bevindt zich een mangaankleurig tegeltableau.

Waardering

Het jachthuis uit 1878/1879 in de stijl van het eclecticisme is van algemeen belang vanwege de cultuur- en architectuurhistorische waarde als gaaf voorbeeld van een jachthuis, en vanwege de gaafheid, de detaillering en het materiaalgebruik in het interieur met name in gang en jachtkamer, en als onderdeel van de buitenplaats De Boom.

Het jachthuis is van stedenbouwkundige waarde vanwege de beeldbepalende ligging aan de Geerensteinselaan en vanwege de visuele en ruimtelijk-functionele relatie met de overige onderdelen van de historische buitenplaats De Boom.

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Tuin, park en plantsoen

Functie

Jachthuis

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 518699

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	24 december 2001
Kadaster deel/nr	82631/37

Woonplaats*	Gemeente*	Provincie*					
Woudenberg	Woudenberg	Utrecht					
Straat*	Nr*	House letter*	Toev.*	Postcode*	Woonplaats*	Situering	Locatie
Geeresteinselaan	83			3931 JB	Woudenberg		
Geeresteinselaan	85			3931 JB	Woudenberg		
Geeresteinselaan	87			3931 JB	Woudenberg		
Kadastrale gemeente*	Sectie*	Kadastraal object*	Appartement aanduiding		Grondperceel		
Woudenberg	G				47		

Omschrijving**

Inleiding

Het KOETSHUIS met WOONHUIS (koetsierswoning) en PAARDENSTAL uit 1878/1879 met stijlinvloeden van het classicisme, behoort tot de in de gemeenten Leusden en Woudenberg gelegen historische buitenplaats De Boom.

In 1993 vond in opdracht van de Stichting de Boom een restauratie onder leiding van architect J. de Jong plaats. Hierbij werd het koetshuis intern verbouwd tot kerkruinte met op de zolderverdieping een kantoorruimte en een ontmoetingsruimte. De stal en het woonhuis zijn intact gebleven.

Het hoofdgebouw van De Boom bevindt zich ten noorden van de Geeresteinselaan, het koetshuis en het jachthuis liggen ten zuiden van deze laan. Het met de nokrichting evenwijdig aan de laan gelegen koetshuis ligt ten zuidwesten van het hoofdgebouw en ten noordwesten van het jachthuis van De Boom.

N.B. De aanbouwen onder plat dak zijn voor de bescherming van ondergeschikt belang.

Omschrijving

Het koetshuis bestaat uit één bouwlaag en is vanuit een rechthoekige plattegrond opgetrokken. Het pand heeft een schilddak gedekt met gesmoorde kruispannen. Links bevindt zich de stal, in het midden het koetshuis en rechts bevindt zich de deels onderkelderde koetsierswoning van twee bouwlagen. Rondom de in schoonmetselwerk opgetrokken gevels is een gecementeerde en geschilderde

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

plint aangebracht. De gevels bevatten segmentboogvormige vensters onder strek met houten persiennes en rechtgesloten vensters onder een rollaag. De vensters bevatten houten kozijnen en schuif-, draai- of stolpramen. De gevels worden afgesloten met een kroonlijst. De asymmetrisch ingedeelde voorgevel aan de Geerensteinselaan (noordoostgevel) heeft uiterst links een hooggeplaatst stalvenster met een houten tweeruitsraam. Rechts daarvan bevindt zich een getoogd venster. Rechts van het midden bevat de gevel een getoogde, gecementeerde deuropening met dubbele houten inrijdeuren en daarboven een dakhuis. Het dakhuis doorbreekt de gevellijst, is boven de daklijst ingezwenkt en wordt keperboogvormig afgesloten. Op de steekap liggen gesmoorde kruispannen. Het getoogde, tweedelige venster bevat twee zesruitsramen. Links en rechts van de entree bevindt zich een klein, rechtgesloten venster met een tweeruitsraam. Er zijn twee sierankers toegepast. Rechts van de inrijdeuren bevindt zich de twee-assige voorgevel van de koetsierswoning. De entree heeft een houten, classicistische omlijsting, een paneeldeur met twee gietijzeren roosters voor de ruiten en een door roeden ruitvormig ingedeeld bovenlicht. Rechts bevindt zich een venster met een vierruitschuifraam. Op de verdieping bevinden zich twee vensters met draairamen.

De linker zijgevel (zuidoostzijde) is blind.

De achtergevel (zuidwestzijde) van het hoofdvolume heeft uiterst rechts een getoogde entree onder strek met een paneeldeur met twee ruiten en een tweeruits bovenlicht en rechts daarvan een hooggeplaatst stalvenster.

De drie-assige, asymmetrisch ingedeelde rechter zijgevel (noordwestzijde) heeft een risalerende, gestucte middenas met daarboven in het dakschild een dakkapel met een vierruits stolpraam. Links van de middenrisaliet bevindt zich een vierruits schuifraam. Rechts van de as bevindt zich een venster met twee gekoppelde vierruits schuiframen. Op de verdieping bevinden zich drie identieke, rechtgesloten vensters met vierruits draairamen.

Het INTERIEUR van de deels onderkelderde koetsierswoning en de stallen heeft de oorspronkelijke indeling en detaillering grotendeels behouden. Van belang zijn onder meer (in de woning) de plavuizenvloer in de gang en de kamer-en-suite met schuifdeuren waarin glas-in-lood geplaatst is en, in de stallen, de klinkervloer, natuurstenen voertroggen, houten en ijzeren tussenschotten voorzien van ijzeren palen bekroond door paardenhoofden.

Waardering

Het koetshuis met bijbehorend interieur is van algemeen belang vanwege de cultuur- en architectuurhistorische waarde als gaaf bewaard voorbeeld van een koetshuis uit 1878/1879 met stijlinvloeden van het classicisme met bijbehorende, inwendig gaaf bewaard gebleven stallen en koetsierswoning alsmede als onderdeel van de historische buitenplaats De Boom. Het koetshuis is van landschappelijke waarde door de beeldbepalende ligging aan de Geerensteinselaan en vanwege de visuele en ruimtelijk-functionele relatie met de overige onderdelen van de historische buitenplaats De Boom.

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Woningen en woningbouwcomplexen

Subcategorie

Bijgebouwen kastelen enz.

Woonhuis(K)

Functie

Koetshuis(L)

Woonhuis

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 524207

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	13 september 2004
Kadaster deel/nr	82674/8

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Leusden	Leusden	Utrecht

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Woudenberg	G			46
Woudenberg	G			47
Woudenberg	G			52
Woudenberg	G			54
Leusden	K			354
Leusden	K			387
Leusden	K			503
Leusden	K			504
Leusden	K			608
Leusden	K			609
Leusden	K			340

*Omschrijving***

Complexonderdeel 1

De HISTORISCHE TUIN- EN PARKAANLEG bij de buitenplaats De Boom dateert uit 1880. Het wordt gekenmerkt door een in landschappelijke stijl aangelegd parkbos voornamelijk in het zuidelijk deel van het park grenzend aan de Heiligenbergerbeek en met uitlopers in noordelijke richting. Het noordelijk deel van het park heeft een meer open karakter met bouwland en weidegrond. Het parkbos aan weerszijden van het hoofdgebouw bestaat uit een groot loofbos met brede lanen beplant met voornamelijk beuken. In de directe omgeving van het hoofdgebouw bevinden zich gazons, rhododendronpartijen, beukenlanen, zoals de oprijlaan vanaf de Arnhemseweg en solitaire bomen, waaronder een rode beuk ten oosten van het huis. Vanuit het hoofdgebouw heeft men via de gazons uitzicht op noordelijk gelegen boomgroepen en op het aan de overzijde van de Arnhemseweg gelegen koetshuis en jachthuis. Het grote gazon aan de zuidzijde van het hoofdgebouw biedt bovendien vrij uitzicht op het huis vanaf de Arnhemseweg. Binnen het westelijk deel van het parkbos is een nutstuingedeelte gesitueerd met een restant van de moestuin met bijbehorende tuinmuur, verder een oranjerie en schuren. Het park wordt van noord naar zuid doorsneden door twee rechte en een slingerende bomenlaan. De meest

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

westelijke laan vanaf de ingang aan de Leusbroekerweg splitst zich halverwege. Vlakbij de splitsing staat een aantal zilversdoorns. Aan het afgesplitste pad met een slingerend verloop staat een groepje bomen, waaronder verschillende soorten walnootbomen en nog een zilversdoorn en verderop een groep Krimlindes. Vanuit het huis heeft men via een gazon uitzicht op deze boomgroepen. Op het gazon staat een zonnewijzer. Het slingerende pad komt uit bij de tweede rechte laan, het Schutpad genoemd naar de schut in de Heiligenbergerbeek, uit de tijd dat dit nog een snelstromende beek was.

Waardering

De historische tuin- en parkaanleg van de buitenplaats De Boom is van algemeen belang vanwege de tuinarchitectuur-historische waarde als voorbeeld van een laat-negentiende-eeuwse landschappelijke aanleg met een parkbos aan de zuidzijde grenzend aan de Heiligenbergerbeek, bestaande uit een loofbos, gazons en rhododendronpartijen en een meer open landschap met bouwland en weidegrond aan de noordzijde. Vanwege de functioneel-ruimtelijke samenhang tussen de aanleg en de overige onderdelen van de buitenplaats.

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Tuin, park en plantsoen

Functie

Historische aanleg

Monumentnummer*: 524208

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	13 september 2004
Kadaster deel/nr	82673/199

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>		
Leusden	Leusden	Utrecht		
<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Leusden	K			504

Omschrijving**

Complexonderdeel 2

Het HOOFDHUIS in de vorm van een witgepleisterd eclectisch herenhuis is in de jaren 1879-1881 gebouwd in opdracht van de familie De Beaufort. Het huis gesitueerd aan de zuidzijde van het park nabij de Arnhemseweg is te bereiken via een in oostelijke richting afbuigende oprijlaan vanaf deze weg. Het heeft een L-vormig grondplan met een rechthoekig hoofdvolume dat zes traveeën breed is en drie diep en aansluitend rechtsachter een aangebouwde vleugel van twee bij één travee. Deze vleugel in dezelfde stijl als de middenpartij aan de voorzijde dateert uit 1912 en is ontworpen door de H.W. Hanrath. Het deels onderkelderde huis bestaat uit twee bouwlagen met aan de voorzijde een drielaags risalerende middenpartij en rechtsachter een vleugel van drie bouwlagen. Het dak is met uitzondering van het risaliet aan de voorzijde voorzien van een balustrade, waarbinnen aan de linker- en rechterzijde een classicistisch vormgegeven dakkapel is opgenomen. Het dak is deels gedekt met gesmoorde verbeterde Hollandse pannen en deels voorzien van een zinken roefdak. De witgepleisterde gevels boven een grijsgepleisterde plint worden horizontaal geleed door een geprofileerde cordonlijst ter hoogte van de afscheiding tussen de begane grond en de verdieping. Aan de bovenzijde worden gevels afgesloten door een kroonlijst met decoratieve consoles ter ondersteuning van de dakgoot. Ter plaatste van gevelhoeken en risalerende geveldelen is de kroonlijst gecornist. Gevelhoeken worden geaccentueerd door paneellisenen of geblokte lisenen. Onder sommige vensters zijn paneelfriezen aangebracht. Rondom zijn rechte of getoogde T-vensters voorzien van louvreliken geplaatst en voorts dubbele tuindeuren onder een bovenlicht. De derde, lage etage bevat gekoppelde rondboogvensters. Alle vensters zijn voorzien van geprofileerde omlijstingen, waarbij boven de getoogde vensters een decoratieve sluitsteen is aangebracht. De voorgevel (zuidzijde) gericht naar de Arnhemseweg heeft een nagenoeg symmetrische indeling met in het midden een twee traveeën breed risaliet van drie verdiepingen. Op de begane grond en de verdieping bevinden zich twee vensters en op de derde verdieping twee stel gekoppelde vensters. Het rechter- en linkerdeel van de voorgevel is twee traveeën breed. Het linkerdeel heeft een afgeronde gevelhoek, waarbinnen op de begane grond een gebogen venster is geplaatst en zich op de verdieping een gebogen balkon op decoratieve consoles bevindt voorzien van balusterhek en balkondeuren onder een getoogd vierruits bovenlicht. Naast het risaliet zijn op de begane grond een stel tuindeuren geplaatst en op de verdieping een venster. Rechts bevinden zich twee stel tuindeuren en twee

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

vensters op de verdieping. De rechterzijgevel is vijf traveeën breed, waarvan de twee rechts de latere aanbouw betreffen. In de licht risalerende middelste travee van het oorspronkelijk gedeelte bevindt zich de hoofdingang. Binnen een inpandig portiek voorzien van een geblokte omlijsting is een dubbele glasdeur met bovenlicht geplaatst. Een lage hardstenen stoep leidt naar de ingang. Boven de ingang is een rechthoekig balkon op decoratieve consoles aangebracht voorzien van een balusterhek en met dubbele balkondeuren. Recht hierboven is een dakkapel geplaatst. Aan weerszijden van de risalerende partij bevindt zich een venster. Het rechterdeel van de gevel van de twee traveeën brede drielaags aangebouwde vleugel heeft twee vensters op de begane grond en de verdieping en twee stel gekoppelde vensters op de derde verdieping.

De linkerzijgevel is drie traveeën breed en heeft op de begane grond twee stel tuindeuren en een venster en op de verdieping drie vensters. Boven de middelste travee, geaccentueerd door een lichte risalering, bevindt zich een dakkapel zoals aan de rechterzijde.

De achtergevel van de aangebouwde vleugel bevat een smalle deur met tweeruits bovenlicht geflankeerd door een klein vierruits schuifvenster. Op de verdieping is een balkon op decoratieve consoles aangebracht voorzien van een balusterhek en dubbele balkondeuren onder een bovenlicht. Op de derde verdieping is een gekoppeld venster geplaatst. De rechterzijgevel van de uitgebouwde vleugel bevat op de begane grond twee rechthoekige samengestelde vensters en op de lage verdieping een klein venster met twee gekoppelde schuiframen. De achtergevel van het hoofdvolume bevat links binnen een licht risalerende gevelpartij een ingang met daarboven een hoog gekoppeld venster met rondboog bovenlichten en een keperboogvormig vierruits venster. Rechts daarvan zijn op de begane grond en de verdieping drie vensters geplaatst zonder luiken.

INTERIEUR. De indeling van het huis wordt bepaald door een van oost naar west lopende gang, die aan de westzijde aansluit op het vertrek met de afgeronde hoek. De gang is voorzien van een marmeren vloer en geometrische gedetailleerde stucplafonds en hoekpilasters. Halverwege bevindt zich rechts van de gang het trappenhuis met bordestrappen voorzien van een houten leuning en decoratieve trappaal en gietijzeren spijlen. Links van de gang bevindt zich aan de voorzijde een salon met leerbehang, marmeren schouw en houten lambrizing uit 1912. De overige vertrekken op de begane grond beschikken over decoratieve stucplafonds en marmeren schouwen. De vensters zijn aan de binnenzijde voorzien van schuifluiken of in de wand wegvallende, samenklapbare binnenluiken. Bij sommige vensters is een gewelfde vensterbank aangebracht, waarop men kan zitten. In de tot kantoorruimte verbouwde keuken bevinden zich de oorspronkelijke (zij het verplaatste) kasten. In de aangebouwde vleugel uit 1912 bevindt zich op de verdieping de bibliotheek met de originele lambrizing, houten schouw, vaste (gevulde) boekenkasten en meubilair. Boven de schouw is een schoorsteenstuk op doek met een stilleven aangebracht, gesigneerd en gedateerd "A.A. de B. 23-1-1913" (juffrouw Annie de Beaufort). De kelder bevindt zich deels onder de keuken (rechtsachter) en deels onder de aangebouwde vleugel. De kelder, voorzien van een gemetseld trogewelf, is verdeeld in een wijnkelder en levensmiddelenkelder met door lattenhekwerk afgesloten nissen voor de opslag van goederen en een stookkelder.

Waardering

Het HOOFDHUIS is van algemeen belang vanwege de cultuur- en architectuurhistorische waarde als gaaf voorbeeld van een witgepleisterd herenhuis in eclectische stijl uit het laatste kwart van de negentiende eeuw met een aangebouwde vleugel in dezelfde stijl van de architect H.W. Hanrath uit het eerst kwart van de twintigste eeuw, alsmede vanwege interieurelementen uit de bouwtijd en 1912. Verder van belang vanwege de markante situering binnen de historische tuin- en parkaanleg. Tevens vanwege de ensemblewaarde als hoofdgebouw van de buitenplaats De Boom in ruimtelijke en functionele samenhang met de overige complexonderdelen binnen het landschappelijk aangelegde park.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Kasteel, buitenplaats

Functie

Landhuis

Monumentnummer*: 524209

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	13 september 2004
Kadaster deel/nr	82674/17

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>		
Leusden	Leusden	Utrecht		
<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Leusden	K			504

Omschrijving**

Complexonderdeel 3

Het DIERENVERBLIJF (fazantenren) in de vorm van een tuinprieel uit omstreeks 1880 is aan de noordzijde van het hoofdgebouw gelegen. Het is een achtkantig, aan vijf zijden gesloten gebouwtje met een zinken roefdak in de vorm van een achtzijdig tentdak, voorzien van een zinken druppellijst en bekroond door een windhaan. Aan de oostzijde bevindt zich een aan drie zijden open loggia met een zeshoekig grondvlak, waarbij het dakoverstek gedragen wordt door twee houten kolommen. De vijf gevels opgetrokken in rode baksteen met accenten in gele en grauwe baksteen, worden geleed door hoekpilasters. Binnen rondboogvormige verdiepte velden is een rond tuimelraam geplaatst of is een rond blind veld aangebracht. Aan de zuidzijde bevindt zich een rondboog onder- en bovendeur met decoratief hang- en sluitwerk. Binnen de loggia en aan de noordzijde zijn vlak boven het maaiveld kleine rondboogvormige openingen aangebracht voor de vogels (fazanten), voorzien van houten binnenluikjes.

Waardering

Het dierenverblijf is van algemeen belang vanwege de cultuur- en architectuurhistorische waarde als gaaf voorbeeld van een dierenverblijf in de vorm van een tuinprieel, gebouwd in het laatste kwart van de negentiende eeuw als onderdeel van de buitenplaats De Boom. Verder van belang vanwege de typologische waarde. Als karakteristiek onderdeel van een buitenplaats. Tevens is het van ensemblewaarde in ruimtelijke en functionele samenhang met de overige complexonderdelen.

<i>Hoofdcategorie</i>	<i>Subcategorie</i>	<i>Functie</i>
Sport, recreatie, vereniging en horeca	Dierenverblijf (J)	Dierenverblijf(J2)
Kastelen, landhuizen en parken	Tuin, park en plantsoen	Tuinkoepel

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 524210

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	13 september 2004
Kadaster deel/nr	82674/37

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Leusden	Leusden	Utrecht

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Leusden	K			608

Omschrijving**

Complexonderdeel 4

De ORANJERIE van het landgoed De Boom, gebouwd omstreeks 1880 ligt in het zuidwestelijk deel van het park evenwijdig aan de tuinmuur van de moestuin. Het is een rechthoekig pand van één bouwlaag onder een gedrukt zadeldak, gedekt met gesmoorde Hollandse pannen en voorzien van eenvoudige windveren. De gevels zijn opgetrokken in grauwe baksteen in staan verband met een schelpkalkvoeg. Onder de dakgoot bevindt zich een blokljst van uitgemetselde baksteen. Boven de venster- en deuropeningen zijn getoogde strekken aangebracht. De hoge roedenverdeelde gietijzeren vensters hebben korfboogvormige naar binnen klappende bovenlichten. De symmetrisch ingedeelde voorgevel (zuidzijde) bevat een dubbele glasdeur met korfboogvormig snijraam in het midden, geflankeerd door een breed venster. De linkerzijgevel heeft links twee vensters met luiken en rechts van het midden een paneeldeur met decoratief roedenverdeeld bovenlicht. De rechterzijgevel bevat vier vensters, waarvan het tweede venster van rechts voorzien is van luiken. Aan de achterzijde bevindt zich een dubbele opgeklampte deur en een venster.

Onder de oranjerie ligt een (kolen)kelder met een dubbele koekoek aan de linkerzijde.

Waardering

De oranjerie is van algemeen belang vanwege de cultuur- en architectuurhistorische waarde als redelijk gaaf voorbeeld van een oranjerie gebouwd in het laatste kwart van de negentiende eeuw als onderdeel van de buitenplaats De Boom. Verder van belang vanwege de sobere vormgeving. Als karakteristiek en functioneel onderdeel van een buitenplaats. Tevens is het van ensemblewaarde in ruimtelijke en functionele samenhang met de overige complexonderdelen.

<i>Hoofdcategorie</i>	<i>Subcategorie</i>	<i>Functie</i>
Kastelen, landhuizen en parken	Tuin, park en plantsoen	Oranjerie

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 524211

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	13 september 2004
Kadaster deel/nr	82674/25

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>		
Leusden	Leusden	Utrecht		
<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Leusden	K			354

Omschrijving**

Complexonderdeel 5

De WAGENSCHUUR gebouwd omstreeks 1880 bevindt zich in het zuidwestelijk deel van het park van het landgoed De Boom nabij de (verbouwde) tuinmanswoning, oranjerie en moestuin. De schuur staat evenwijdig aan de naastgelegen woning en haaks op de moestuin. De schuur op een rechthoekig grondplan bestaat uit één bouwlaag onder een zadeldak, gedekt met gesmoorde Oud-Hollandse pannen, waarvan het rechter dakschild verder doorgetrokken is. Aan de voor- en achterzijde zijn eenvoudige windveren aangebracht. De gevels zijn opgetrokken in baksteen in staand verband met strekken of ontlastingsbogen boven venster- en deuropeningen. De asymmetrische voorgevel (oostzijde) bevat een hoge getoogde dubbele deur met daarboven een getoogd zolderluik. Rechts bevindt zich een getoogde staldeur en een halfcirkelvormig gietijzeren venster en links een rondboog gietijzeren roedenvenster.

De linkerzijgevel bevat links een deur en een vierruits schuifvenster met rechts daarvan een rondboog gietijzeren roedenvenster. Aan de rechterzijde is tegen de gevel een waterpomp geplaatst.

De lagere rechterzijgevel heeft twee getoogde staldeuren met links daarvan een halfcirkelvormig gietijzeren venster.

De achtergevel beschikt over een rond venster in de geveltop.

De schuur bevat links een werkvloer met daarachter gelegen een dagverblijf met een schouw en oven en rechts een stalruimte.

Waardering

De wagenschuur is van algemeen belang vanwege de cultuur- en architectuurhistorische waarde als gaaf voorbeeld van een bakstenen wagenschuur met stalruimte en bakoven uit het laatste kwart van de negentiende eeuw, gebouwd als onderdeel van het nutstuingedeelte van de buitenplaats De Boom. Tevens vanwege de ensemblewaarde in ruimtelijke en functionele samenhang met de overige complexonderdelen.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Hoofdcategorie

Handelsgebouwen, opslag- en transportgebouwen

Subcategorie

Opslag

Functie

Wagenshuur (G)

Monumentnummer*: 524212

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	13 september 2004
Kadaster deel/nr	82674/45

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Leusden	Leusden	Utrecht

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Leusden	K			609

Omschrijving**

Complexonderdeel 6

Het aan de zijde van de Leusbroekerweg gesitueerde mogelijk laat-achttiende-eeuwse TOEGANGSHEK is omstreeks 1880 daar geplaatst. Het is afkomstig van het huis De Briellaerd aan de Achterveldseweg in Barneveld. Het hek markeert de noordelijke ingang van het park van de buitenplaats De Boom. Het hek staat op het zuidelijk landhoofd van een houten brug op ijzeren liggers voorzien van een eenvoudig ijzeren balusterhek. Het toegangshek bestaat uit twee geblokte natuurstenen hekpijlers op een gemetselde voet, en bekroond door een siervaas. Tussen de hekpijlers is een tweevleugelig smeedijzeren spijlenhek geplaatst en aan de buitenzijde een voluutvormig hekwerk. Tussen de twee hekpijlers ligt een natuurstenen dorpel.

Waardering

Het toegangshek is van algemeen belang vanwege de cultuur- en architectuurhistorische waarde als gaaf voorbeeld van een van oorsprong mogelijk laat-achttiende-eeuws toegangshek, herplaatst in 1880 bij het landgoed De Boom. Verder van belang vanwege de vormgeving en het materiaalgebruik. Vanwege de markering van de toegang tot de buitenplaats. Tevens is het van ensemblewaarde in ruimtelijke en functionele samenhang met de overige complexonderdelen.

<i>Hoofdcategorie</i>	<i>Subcategorie</i>	<i>Functie</i>
Voorwerpen op pleinen en dergelijke	Erfscheiding(D)	Toegangshek

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument